VIII kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Senioralnej**
(nr 67)
z dnia 4 grudnia 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 67)

4 grudnia 2018 r.

Komisja, obradująca pod przewodnictwem poseł **Małgorzaty Zwiercan (WiS)**, przewodniczącej Komisji, wysłuchała:

– informacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na temat aktywności osób starszych w obszarze kultury,

– informacji Ministra Sportu i Turystyki na temat możliwości rozwoju turystyki osób starszych.

W posiedzeniu wzięli udział: **Jan Widera** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Anna Ceynowa** naczelnik Wydziału Strategii, Analiz i Sektorów Kreatywnych w Departamencie Własności Intelektualnej i Mediów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Marek Woch** pełnomocnik prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, **Elżbieta Ostrowska** przewodnicząca Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, **Joanna Celińska** główny specjalista w Departamencie Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli, , **Benedykt Wojcieszak** wiceprezes Komisji do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym, wiceprzewodniczący Rady Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Robert Wiśniewski** dyrektor Pharma Adamed S.A., **Renata Ekielska-Rudeńska** wiceprzewodnicząca Rady Seniorów Dzielnicy Wawer, przedstawicielka Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, **Iwona Kałaska** przewodnicząca i **Krzysztof Jambor** – Rada Seniorów Dzielnicy Bemowo, **Elżbieta Wiśniewska** – Rada Seniorów Dzielnicy Wilanów, przedstawicielka rady w Warszawskiej Radzie Seniorów, **Teresa Wójtowicz** – Rada Seniorów Dzielnicy Wola, przewodnicząca Zespołu ds. Sportu i Rekreacji, **Jerzy Mądry** – Rada Seniorów Dzielnicy Praga Południe, przedstawiciel rady w Warszawskiej Radzie Seniorów, **Zofia Prasał** opiekunka rodzinna osób z chorobą Alzheimera, **Grażyna Andziak-Ziemińska** słuchaczka Mazowieckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Warszawie, **Antoni Michalak** słuchacz UTW oraz **Dominika Górnicka** – asystentka przewodniczącej Komisji.

W posiedzeniu wzięli udział pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Wiesław Kozioł** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dzień dobry państwu, witam wszystkich bardzo serdecznie.

Otwieram 67. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej.

Stwierdzam przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.

Witam panie i panów posłów, przedstawicieli ministerstw, przedstawicieli NIK, GUS, PTTK a także wszystkich pozostałych gości.

Porządek dzisiejszego posiedzenia jest następujący: informacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na temat aktywności osób starszych w obszarze kultury i drugi punkt – informacja Ministra Sportu i Turystyki na temat możliwości rozwoju turystyki osób starszych. Czy ktoś jest przeciw?

Nie widzę, przyjęliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Proszę o przedstawienie informacji pana Jana Widerę, podsekretarza stanu Ministerstwa Sportu i Turystyki, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu MSiT Jan Widera:

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, społeczeństwo polskie stoi obecnie przed wyzwaniami wynikającymi ze zmian w strukturze demograficznej ludności. Dwa główne zjawiska wynikające z przemian demograficznych to, z jednej strony, niska dzietność, z drugiej zaś – wzrastająca liczba osób starszych.

W związku ze starzeniem się polskiego społeczeństwa grupą, której należy się szczególne wsparcie, są osoby starsze. Celem polityki społecznej państwa wobec seniorów (w tym – w zakresie turystyki) jest podnoszenie jakości ich życia poprzez umożliwienie im pozostawania jak najdłużej samodzielnymi i aktywnymi. Aktywny wypoczynek pozwala skutecznie rekompensować straty związane z dezaktywizacją zawodową i zaprzestaniem pełnienia ról społecznych poprzez budowanie różnych relacji społecznych (również międzypokoleniowych) i przełamywanie izolacji. Ponadto inicjuje proces uczenia się poprzez nowe doświadczenia i kontakty, rozwija zainteresowania i umiejętności przyczyniające się do wzrostu niezależności, pewności siebie i poczucia własnej wartości. Aktywność turystyczna dostosowana do potrzeb i możliwości osób starszych może w wymierny sposób przyczynić się do poprawy jakości życia.

Przedsięwzięcia podejmowane przez MSiT na miarę posiadanych niewielkich możliwości budżetowych zostały zaprezentowane państwu we wcześniej przekazanym opracowaniu.

Pragnę podkreślić, że obecnie wzrasta możliwość zwiększenia uczestnictwa osób starszych w turystyce na zasadach nierynkowych. Poprawę sytuacji upatruje się w projektowanej zmianie ustawy z 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, której uchwalenie pozwoliłoby przeznaczyć znacznie większe niż obecnie środki publiczne na wsparcie rozwoju turystyki, zwłaszcza turystyki społecznej w Polsce, w tym turystyki osób starszych. Zarys prac nad ustawą został wskazany we wspomnianym już opracowaniu.

W tym miejscu pozwolę sobie wyrazić przekonanie, że stanowisko rządu w tej sprawie znajdzie u państwa szerokie poparcie.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Może poprosimy od razu panią Annę Ceynową, naczelnika wydziału w Departamencie Własności Intelektualnej i Mediów MKiDN, o przedstawienie informacji na temat aktywności osób starszych w obszarze kultury, potem przejdziemy do dyskusji.

Bardzo proszę.

Naczelnik Wydziału Strategii, Analiz i Sektorów Kreatywnych w Departamencie Własności Intelektualnej i Mediów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Anna Ceynowa:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, w imieniu pana ministra chciałabym przedstawić informację o działaniach resortu kultury na rzecz seniorów. Wszystkie materiały zostały państwu przekazane wcześniej.

Wiele z proponowanych przez ministerstwo kultury oraz instytucje kultury ofert dla seniorów ma charakter cykliczny, co sprawia, że stanowią one stały punkt w kalendarzu prywatnych lub grupowych aktywności osób starszych. Duże zainteresowanie seniorów ofertą kulturalną sprawia, że instytucje systematycznie poszerzają swoją ofertę i dostosowują do potrzeb tej grupy odbiorców, zarówno w zakresie organizacji wydarzeń kierowanych do seniorów, jak i wydarzeń o charakterze międzypokoleniowym.

Szczególnie należy podkreślić rozwój działań edukacyjnych, wspierających aktywizację osób starszych poprzez kulturę, a także rozwój kompetencji i poszerzanie oferty edukacji przez całe życie. Oprócz muzeów i instytucji kultury podmiotami, które w sposób bardzo dynamiczny rozwijają swoją ofertę edukacyjną dla osób starszych, są uczelnie artystyczne. Ważnym elementem działań resortu kultury jest także dążenie do niwelowania barier przestrzennych i ekonomicznych w dostępie seniorów do kultury – tutaj podstawowym działaniem są formy ulg przy zakupie biletów oraz organizacja akcji bezpłatnego dostępu do instytucji kultury o charakterze narodowym a także inicjowanie bezpłatnego dostępu do instytucji i zasobów kultury na poziomie regionalnym i lokalnym.

Należy podkreślić, że Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie odpowiada bezpośrednio za dostęp do kultury na poziomie lokalnym i regionalnym, jednak podejmuje działania wspierające jej funkcjonowanie i rozwój za pomocą mechanizmów grantowych dostępnych dla samorządowych instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych. Ministerstwo kultury brało również udział w pracach koordynowanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nad dokumentem „Polityka społeczna wobec osób starszych do roku 2030. Bezpieczeństwo. Uczestnictwo. Solidarność".

W ramach wachlarza instrumentów wsparcia dla aktywności osób starszych, jeśli idzie o zwiększenie dostępu do kultury i uczestnictwa seniorów w kulturze, podobnie jak w latach ubiegłych, ministerstwo w 2018 r. przeprowadziło kolejną, siódmą już edycję inicjatywy „60+Kultura", której celem jest uczynienie oferty kulturalnej instytucji kultury bardziej dostępną dla seniorów. Na zaproszenie do udziału w tej akcji odpowiedziało 360 instytucji, ponad 50% więcej niż w ubiegłym roku. Oferta skierowana do seniorów była różnorodna – od darmowego wejścia, przez specjalnie zorganizowane spotkania, wykłady, warsztaty, po wycieczki z przewodnikami. Z przeprowadzonych przez instytucje analiz wynika, że z oferty skorzystało około 17 tys. seniorów w całym kraju.

Ponadto, w ramach instrumentów skierowanych do osób starszych, są ulgi w opłatach, w tym ulgi w opłatach wstępu do muzeów na podstawie ustawy o muzeach, a w jednym dniu tygodnia – wstęp na wystawy stałe do muzeów jest nieodpłatny (w pozostałe dni tygodnia osobom powyżej 65. roku życia, emerytom i rencistom przysługuje ulga w opłacie za wstęp do muzeów). Ulgi oferują też inne instytucje artystyczne, teatry, filharmonie, galerie sztuki.

Istotnym wymiarem wsparcia seniorów jest zwiększenie dostępności instytucji artystycznych poprzez specjalne zniżki na przedstawienia, koncerty i inne wydarzenia. Należy zaznaczyć, że dla narodowych instytucji artystycznych ulgi w cenach biletów stanowią jeden z elementów kompleksowych systemów działań wspierających aktywność kulturalną seniorów.

Systemowym i stałym działaniem resortu kultury są programy dotacyjne. W ramach programów ministra wspierane są projekty mające na celu zwiększenie dostępności do szeroko rozumianego życia kulturalnego, nie są one jednak skoncentrowane na jednej kategorii wiekowej. Wiele z dofinansowywanych projektów kierowanych jest do grup społecznych o utrudnionym dostępie do kultury, w tym również do seniorów lub do osób o specjalnych potrzebach w zakresie udostępnienia kultury, m.in. osób niedowidzących, niedosłyszących czy o ograniczonej sprawności ruchowej. W zakresie polityki senioralnej w szczególności istotną role odgrywają takie programy ministra, jak „Kultura Dostępna" czy „Edukacja Kulturalna", których operatorem jest Narodowe Centrum Kultury.

W 2018 r. kontynuowano również działania dostosowujące budynki instytucji kultury do potrzeb osób starszych oraz niepełnosprawnych, likwidowano bariery architektoniczne, instalowano systemy wspomagające dostęp do oferty kulturalnej. Działania tego rodzaju były dofinansowywane przez ministerstwo kultury, przede wszystkim – za pośrednictwem programów ministra, takich jak „Infrastruktura Kultury" oraz VIII oś priorytetowa Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Ochrona dziedzictwa kulturowego i Rozwój zasobów kultury.

Kolejnym komponentem instrumentów wsparcia aktywności osób starszych w sektorze kultury jest oferta edukacyjna instytucji kultury, obejmująca projekty przygotowane z myślą o seniorac, lub też ogólnodostępne, w których uczestniczy liczne grono osób starszych. Oferta ta przyjmuje formę cyklicznych spotkań, specjalnie organizowanych zajęć, warsztatów, wykładów czy oprowadzania po ekspozycji, lub też formę akcyjną, jak np. „senioralia", warsztaty wakacyjne, „tydzień seniora", „dzień seniora". Ponadto wyższe szkoły artystyczne prowadzą liczne cykliczne działania kierowane do osób starszych. Głównym nurtem oprócz dydaktyki jest działalność artystyczna uczelni. Dysponując profesjonalnymi salami koncertowymi, teatralnymi, galeriami proponują one różnorodną ofertę adresowaną do odbiorców w każdym wieku, w tym także dla seniorów. W ramach programów uczelni artystycznych również są prowadzone kursy kształcenia

przeznaczone dla seniorów, odpowiedniki uniwersytetów trzeciego wieku, w dyscyplinach artystycznych.

Instrumenty wsparcia dla seniorów oferują również programy ministra, są to programy dotacyjne wspierające edukację przez całe życie w obszarze kultury. Kluczowe w tym aspekcie znaczenie ma program ministra „Edukacja Kulturalna", zarządzany przez Narodowe Centrum Kultury. Strategicznym celem jest wspieranie zadań z zakresu edukacji kulturalnej, ważnej dla rozwoju kapitału społecznego. Co roku są dofinansowywane zarówno działania adresowane wyłącznie do seniorów, jak i projekty integracyjne, międzypokoleniowe, skierowane do różnych grup społecznych i wiekowych. Działania projektowe obejmują, z jednej strony, problemy bliskie osobom w podeszłym wieku, z drugiej zaś – zachęcają do aktywności twórczej, poszerzania własnych umiejętności, a tym samym – polepszenia jakości życia. Projekty realizowane są przez instytucje kultury i organizacje pozarządowe.

Osobną formą aktywności wspieraną przez resort kultury jest wolontariat. Duża część instytucji kultury realizuje programy wolontariatu skierowane do seniorów lub umożliwiające im udział w bieżącej działalności instytucji. Wolontariusze-seniorzy wspierają pracę różnych działów instytucji kultury oraz uczestniczą w specjalnie organizowanych spotkaniach tematycznych. Szczególnym przykładem jest tutaj program „Wolontariat dla dziedzictwa", realizowany przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w ramach „Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami".

Na zakończenie chcę powiedzieć o współpracy międzysektorowej. Istotna dla wspierania aktywności seniorów w kulturze jest współpraca z organizacjami pozarządowymi, organizacjami zrzeszającymi seniorów oraz podmiotami sektora opieki społecznej, opieki zdrowotnej, kościołami i związkami wyznaniowymi. Szczególnie ważna dla udziału osób starszych w kulturze jest stała współpraca, nawiązywana pomiędzy sektorem kultury a środowiskami pozarządowymi, w których działają seniorzy. Najważniejszą rolę odgrywają tu uniwersytety trzeciego wieku, duża część instytucji kultury stale współdziała z UTW z danej miejscowości czy regionu. Współpraca polega na likwidowaniu barier uczestnictwa poprzez tanie lub darmowe bilety a także dostosowywanie oferty kulturalnej do potrzeb seniorów oraz przygotowywanie oferty specjalnej dla UTW. Część instytucji kultury realizuje działania dla seniorów we współpracy z podmiotami reprezentującymi środowiska seniorów, np. związkami kombatantów, klubami seniora, stowarzyszeniami oraz domami pomocy społecznej.

Dodatkowe informacje o programach i projektach realizowanych z tych wszystkich instrumentów, o których miałam możliwość powiedzieć, znajdują się w otrzymanym przez państwa materiale.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, pani naczelnik.

Otwieram dyskusję, bardzo proszę o zgłaszanie się i zadawanie pytań – kto z państwa posłów, kto z gości?

Pani prezes, bardzo proszę.

Przewodnicząca Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Elżbieta Ostrowska:

Dziękuję bardzo.

Szanowna pani poseł, szanowny panie ministrze, szanowni państwo – Elżbieta Ostrowska, reprezentuję PZERiI.

Chciałam się odnieść przede wszystkim do wystąpienia Ministra Sportu i Turystyki. Nie ulega wątpliwości, że turystyka jako forma aktywizacji osób starszych, poprawy ich zdrowia, podwyższenia szeroko rozumianej jakości życia jest bardzo ważnym elementem. Z roku na rok obserwujemy też rosnące zainteresowanie osób starszych wyjazdami krajowymi i zagranicznymi. To jest realizacja marzeń, które wcześniej nie mogły być z różnych powodów zrealizowane. Wychodzi też temu coraz bardziej naprzeciw oferta profesjonalnych uczestników rynku biur turystycznych, które dostrzegły tę rosnącą grupę potencjalnych klientów i oferują często programy wyjazdów, uwzględniające zaintere-

sowania, potrzeby i możliwości osób starszych. Dlatego szalenie cieszy zainteresowanie Ministra Sportu i Turystyki i wsparcie ruchu turystycznego udzielane w różny sposób, jak zostało to przedstawione w materiale.

Organizacja, którą reprezentuję, jako jeden z głównych celów wpisała w statucie organizację różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego a także organizację pobytów wypoczynkowych i wszelkich form rehabilitacji. Aby pokazać skalę naszej działalności, pozwolę sobie przytoczyć kilka liczb. W 2017 r. zorganizowaliśmy 3700 krajowych wycieczek jedno- i wielodniowych, uczestniczyło w nich ponad 150 tys. naszych członków, wczasy rehabilitacyjne – 543 wyjazdy dla ponad 20 tys. członków, wczasy wypoczynkowe i lecznicze – około 1200 imprez, 50 tys. uczestników; wreszcie turnusy rehabilitacyjne, warsztaty psychologiczne dla osób starszych zagrożonych depresją – ponad 3 tys. osób.

Te wyjazdy i wycieczki organizujemy przez biura turystyczne, z którymi już od kilku lat współpracujemy, które sprawdziły się i oferują wyjazdy na miarę naszych zainteresowań. Ale też często wyjazdy są organizowane samodzielnie przez PZERiI, zresztą nie jesteśmy chyba jedyną organizacją pozarządową, która stosuje taką formę aktywizacji osób starszych.

Przytoczyłam te liczby, bo nie wiem, czy za rok będę się mogła pochwalić, tak jak w tej chwili, ponieważ – i tu przechodzę do głównej części mojej wypowiedzi.

Parę miesięcy temu weszły w życie przepisy, które dość skutecznie mogą ograniczyć a, być może, w ogóle uniemożliwić tego typu działalność. Myślę o ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, która obowiązuje od 1 lipca tego roku. Ta ustawa jest implementacją dyrektywy europejskiej Parlamentu i Rady Europy. Głównym celem dyrektywy było zwiększenie ochrony uczestników wyjazdów, zwłaszcza tzw. wyjazdów pakietowych, kiedy imprezy są zamawiane u różnych touroperatorów i chodziło o to, żeby zwiększyć łączną ochronę uczestników tego typu imprez. Taki jest też cel naszej ustawy, ale jednocześnie (sądzę, że trochę mimochodem) wprowadzono przepis, który – jak powiedziałam – mocno ogranicza możliwość prowadzenia tego typu działalności przez organizacje niebędące zawodowymi przedsiębiorcami turystycznymi.

Ustawa stanowi, że imprezą turystyczną jest każda impreza związana ze sportem, wypoczynkiem i zwiedzaniem, która zawiera co najmniej jeden nocleg, czyli która trwa dłużej niż jeden dzień. Tego typu imprezy, mówi ustawa, mogą być organizowane wyłącznie przez zawodowych uczestników rynku, czyli przez przedsiębiorstwa turystyczne, które oczywiście muszą być wpisane do odpowiedniego rejestru, ponieść opłatę na fundusz gwarancyjny turystyczny i spełniać wszelkie inne obowiązki spoczywające na przedsiębiorcy. W ustawie jest niewielka furtka dla organizacji niebędących profesjonalnymi organizatorami turystyki, mianowicie spod jej rygorów wyłączone są imprezy jednodniowe (które nie obejmują noclegu) i imprezy organizowane okazjonalnie.

Może przeczytam art. 3 ustawy: „Ustawy nie stosuje się do imprez turystycznych, które są oferowane oraz których zamawianie i organizowanie jest ułatwiane okazjonalnie na zasadach niezarobkowych i wyłącznie ograniczonej grupie podróżnych".

Ten właśnie przepis stanowi ogromne zagrożenie dla działalności nie tylko mojego związku, ale myślę, że również innych organizacji zajmujących się turystyką nie tylko dla osób starszych. Spowodował on ogromne zaniepokojenie i taki stan niepewności wśród moich koleżanek i kolegów ze związku, którzy w organizację tych wyjazdów szalenie się angażują. Imprezy, które my organizujemy samodzielnie, są przeciętnie o 20-30% tańsze niż organizowane przez przedsiębiorstwo turystyczne, co zrozumiałe, bo ono przecież musi zarabiać a organizacja pozarządowa, jaką jesteśmy, organizuje to w sposób niekomercyjny, niezarobkowy.

Ale teraz pytanie: co oznacza: „okazjonalnie", „ograniczonej grupie podróżnych"? Czy „okazjonalnie" to znaczy – z okazji powitania lata, czy święta matki, czy dnia kobiet? Czy „okazjonalny" jest wyjazd grupy seniorów na wczasy? Czy wyjazdy rehabilitacyjne podlegają ustawie i tym ograniczeniom? Czy „okazjonalnie" to znaczy kilka razy w roku, a kilka to – trzy, pięć czy siedem?

Co więcej, przy takiej nieostrości sformułowań, organy kontroli, którymi są urzędy marszałkowskie, mogą stosować bardzo różne interpretacje. Może się zdarzyć, że w dwóch

różnych województwach czy regionach te same wydarzenia będą traktowane jako zgodne, bądź niezgodne, z ustawą. A przypominam, że działalność niezgodna z ustawą, o ile uzna ją za taką organ kontroli, jest zagrożona wysokimi karami.

W tej chwili moje koleżanki i moi koledzy w związku, zamiast planować wyjazdy dla seniorów na przyszły rok, zastanawiają się, czy w ogóle mają prawo prowadzić taką działalność, czy ustawa nie eliminuje jej?

Korzystając z obecności pana ministra, chciałabym zadać pytanie, bo nie jest to tylko problem mojego związku, chociaż akurat w naszym przypadku jest to duża skala, co wynika z potencjału mojej organizacji… Myślę, że nie było intencją ustawodawcy ani europejskiego, ani krajowego, żeby wyeliminować możliwość prowadzenia tego typu niekomercyjnej, niezarobkowej działalności na rzecz seniorów i zaspokajającej potrzeby seniorów. Czy zatem nie można prosić o rozważenie wyraźnego ograniczenia w ustawie tego przepisu, który przeczytałam, żeby on był bardziej precyzyjny i nie narażał osób, pracujących społecznie, wkładających naprawdę dużo swojego czasu i wysiłku w organizację tych wyjazdów, żeby one nie były w sytuacji niepewności, czy robią dobrze, czy naruszają prawo?

Do tej wypowiedzi zostałam zobligowana naprawdę przez wszystkich członków z moich oddziałów, bo to działanie ograniczy wielu starszym osobom dostęp do turystyki, do tej, jak stwierdziliśmy, ważnej formy aktywizacji. Do biur turystycznych naprawdę nie wszyscy pójdą, nie wszyscy będą w stanie finansowo sprostać ich ofercie.

Jak mówiłam, nie to chyba było intencją ustawodawcy, stąd pytanie: czy nie można wprowadzić wyraźnego, bardziej precyzyjnego sformułowania?

Dodam jeszcze (przepraszam za to może zbyt długie wystąpienie, ale to jest ważna sprawa dla naszego związku), że zwróciłam się do moich oddziałów, aby – w przypadku kontroli – sygnalizowali mi, jaka jest interpretacja tego przepisu, czego możemy się spodziewać? Ale to jest kwestia miesięcy, zanim ta ustawa zacznie w praktyce funkcjonować, do tego czasu jesteśmy zawieszeni w niepewności, czy możemy spełniać potrzeby seniorów w zakresie turystyki, czy też jest to wysoce ryzykowne w świetle przepisów prawa?

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, pani prezes.

I od razu może poproszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu MSiT Jan Widera:

Szanowni państwo, pani prezes. Nie możemy ograniczyć tej ustawy, bo ona wynika z dyrektywy unijnej – nie wiem jednak, czy dobrze odczytujecie intencje tej ustawy.

Poproszę pana dyrektora departamentu turystyki, żeby przedstawił szczegóły.

Przewodnicząca PZERiI Elżbieta Ostrowska:

Jeśli źle odczytujemy, to chętnie usłyszę, że można interpretować ją inaczej, ale to, co przekazałam, wynikało ze szkolenia prowadzonego przez urząd marszałkowski, w którym uczestniczyłam.

Zastępca dyrektora Departamentu Turystyki MSiT Dominik Borek:

Zastępca dyrektora Departamentu Turystyki Dominik Borek.

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Tak jak pan minister powiedział, wydaje się, że pewne elementy nie do końca zostały w sposób jednoznaczny zrozumiane.

Jako ministerstwo poczyniliśmy bardzo wiele, jeśli chodzi o właściwą interpretację tych przepisów i wyjaśnienie elementów, które mogą budzić wątpliwości. Wskażę tylko państwu, że na naszej stronie internetowej, w zakładce „Turystyka”, znajdą państwo najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi, które sukcesywnie zamieszczamy na stronie, można się z nimi zapoznać. Tam te kwestie są również rozważane.

Ponadto, jako ministerstwo, organizowaliśmy szkolenia, które były przeprowadzane w formie webinaru, i ich zapis również można odnaleźć na stronach internetowych organizacji branżowych, więc każdy się z tym może spokojnie zapoznać.

Pani prezes poruszyła dość szczegółowe kwestie, postaram się odnieść do każdej i pokrótce omówić.

Jeśli chodzi o wyłączenia stosowania ustawy to mam wrażenie, że państwo w wielu przypadkach nie zauważają, że jest regulacja dotycząca definicji przedsiębiorcy turystycznego a nie można czytać regulacji wyłączeniowych w oderwaniu od definicji przedsiębiorcy turystycznego. Kiedy dojdzie do interpretacji przepisu, to muszą państwo czytać to łącznie z definicją przedsiębiorcy. Jeśli ktoś nie jest przedsiębiorcą turystycznym to automatycznie nie stosuje się do niego ustawy. A definicja przedsiębiorcy turystycznego mówi o tym, że jest nim przedsiębiorca w rozumieniu Kodeksu cywilnego, lub ten, który prowadzi działalność odpłatną.

Przechodząc do kwestii szczegółowych, czyli tych wyłączeń, które tutaj zostały poczynione i przedstawione.

Po pierwsze, mamy wyłączenia podróży służbowych… tego może nie będę dokładnie omawiał, bo to nie jest państwa problem.

Po drugie – imprezy jednodniowe. Jeżeli obejmują nocleg to automatycznie stosuje się ustawę i, szanowni państwo, to wyłączenie wynika wprost z dyrektywy. To nie jest nasz krajowy pomysł, tak jest w każdej ustawie implementującej dyrektywę – czy w Wielkiej Brytanii, czy we Francji, wszędzie odnajdą państwo taką regulację.

I trzeci element wyłączeń, czyli trzy przesłanki spełnione łącznie: ograniczona grupa podróżnych, wykonywanie działalności w sposób niezarobkowy i okazjonalność. W jaki sposób to interpretować?

Ano, po pierwsze, należy to interpretować łącznie z definicją przedsiębiorcy turystycznego, czyli w sytuacji, gdy ktoś nie jest przedsiębiorcą, automatycznie tej ustawy się nie stosuje a po drugie, te przesłanki zostały omówione w motywach dyrektywy. My też się zastanawialiśmy, pytaliśmy Komisję Europejską, czy to może być rozszerzone, doprecyzowane? Uzyskaliśmy odpowiedź negatywną. I tutaj naprawdę, pomimo naszych starań, te regulacje nie mogły zostać doprecyzowane.

Czyniąc zadość pytającym państwu…. ograniczona grupa podróżnych to, oczywiście, grupa osób, które są w danym stowarzyszeniu, to jest właśnie grupa ograniczona. Na zasadach niezarobkowych – celem nie jest zarobek, nie jest zysk. Okazjonalność – co prawda, dyrektywa mówi, że jest rozumiana jako kilka razy w ciągu roku, ale to jest pewna wskazówka i nie jest tak, że jeśli zrobimy kilka razy wyjazd, to przesłanka okazjonalności nie jest spełniona, tu każdy przepadek jest indywidualny i uspokajam państwa, co do różnych rodzajów interpretacji, urzędów marszałkowskich. Organizowaliśmy naście spotkań z urzędami, wskazywaliśmy na te elementy. Pytaliśmy, jak interpretować przepisy. Wysyłaliśmy w zakresie wątpliwych spraw także informacje do urzędów.

Jeżeli są jeszcze jakieś braki, oczywiście – umówimy się na kolejne spotkania i postaramy się te kwestie wyjaśnić.

Uspokajam państwa – nie została wprowadzona regulacja, że jeśli ktoś wniesie odwołanie od decyzji marszałka, sprawa będzie rozpatrywana przez samorządowe kolegium odwoławcze. Dalej organem wyższego stopnia jest minister i w sytuacji, kiedy nastąpiłaby wadliwa interpretacja przepisów i wydanie decyzji niezgodnej z intencją ustawodawcy, zawsze jest możliwość wniesienia odwołania i taka decyzja zostanie przez ministra uchylona. Uspokajam państwa, że organ drugiej instancji przedstawi właściwą interpretację.

Jeśli chodzi o kary, które określa ustawa. Po pierwsze, są to kary administracyjne, które są udzielane w drodze decyzji administracyjnej i tutaj można odwoływać się do ministra. Są również kary penalne, czyli związane z popełnieniem czynu zabronionego, konkretnie przestępstwa. Ale tu też, szanowni państwo, każdy przypadek będzie rozpatrywała prokuratura, czyli nie jest tak, że urząd marszałkowski stwierdzi wprost, że jest naruszenie przepisów i tak powinno to być interpretowane.

Szanowni państwo, nie powinniśmy się aż tak obawiać. Należy czytać tę regulację łącznie z definicją przedsiębiorcy turystycznego i tu naprawdę bardzo wiele podmiotów, dzięki takiej definicji, jest wyłączonych z zakresu stosowania tej ustawy.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo za udzielenie odpowiedzi.

Pani prezes, nie za bardzo jest pani usatysfakcjonowana?...

Jeżeli chce pani zadać jeszcze pytania to bardzo proszę. Może o jakąś interpretację na piśmie, żeby było to dla związku zrozumiałe i jasne. Możemy poprosić ministerstwo…

Przewodnicząca PZERiI Elżbieta Ostrowska:

Będę za to bardzo wdzięczna.

Przepraszam, panie dyrektorze, słucham tego z ogromną uwagą, wierzę, że w odwołaniu w sądzie, w prokuraturze, być może, konkretna decyzja zostanie uchylona. Tylko, że w całym tym procesie postępowania znajduje się starszy człowiek, który poświęca swój czas i siły, żeby organizować wyjazdy. I jeśli on widzi przed sobą zagrożenie (bo ktoś interpretuje to inaczej) to on nie będzie tego czytał łącznie z ustawą o przedsiębiorcy i dociekał, kto jest a kto nie jest przedsiębiorcą, on po prostu powie: *przepraszam, dziękuję, ale w ogóle nie będę tego robił*.

Gdybym więc mogła za pośrednictwem pani przewodniczącej poprosić o taką interpretację to byłoby szalenie cenne i przydatne dla mojego związku, a myślę, że również dla wielu innych organizacji.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Myślę, że wtedy wszystko by było jaśniejsze dla nas wszystkich… sekretariat Komisji wystąpi do ministerstwa ze sformułowanym przez panią prezes zapytaniem, poprosimy o interpretację i prześlemy.

Dziękuję bardzo.

Jeszcze się zgłasza pan prezes.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz, Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, mam pytanie do resortu kultury i dziedzictwa narodowego.

Spotykamy się, jako stowarzyszenie, z opiniami ze strony osób starszych, że brakuje im… może, nie tyle brakuje, ile czują niedosyt wsparcia np. żeby pojechać z grupą seniorów do teatru, do kina z miejscowości, w której nie ma teatru. Bilety są bardzo drogi, a dochodzą jeszcze koszty przejazdu.

Rozumiem, że teatry są w większości placówkami prywatnymi. Pytanie: czy resort bierze pod uwagę ten problem, czy zamierza w jakiś sposób zwiększyć swoją aktywność wspierania, umożliwiania osobom starszym wyjazdu do teatru, zaczerpnięcie łyka kultury? Czy ewentualnie resort ma narzędzia, możliwości, by wpłynąć na placówki prywatne, aby dla przyjeżdżających grup seniorów udzielały zniżek, może przy okazji dotowania takiej placówki kultury, bo ona też korzysta ze wsparcia państwa. Czy możliwe byłoby postawienie warunku, że państwo wspiera prywatny teatr, ale w zamian będzie m.in. udzielać ulgi osobom starszym?

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze wysłuchamy pytań i wtedy poproszę panią naczelnik.

Bardzo proszę… i proszę się przedstawić.

Pełnomocnik Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego do Spraw Dostępności, wiceprzewodniczący Rady Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK Benedykt Wojcieszak:

Benedykt Wojcieszak, pełnomocnik Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego ds. Dostępności i wiceprzewodniczący Rady Turystyki Osób Niepełnosprawnych ZG PTTK.

Chciałbym przypomnieć, że tematem dzisiejszego posiedzenia są możliwości rozwoju m.in. turystyki osób starszych, szerzej – turystyki społecznej. Bodaj za dwa lata ma być zrobiony przegląd funkcjonowania tej dyrektywy, a więc i naszego ustawodawstwa implementującego dyrektywę.

W związku z tym, moja sugestia jest taka, żeby się zastanowić, czy europejskim biurokratom nie należy przedstawić specyfiki turystyki społecznej, uprawianej nie tylko w naszym kraju. Polska zaledwie od 10 lat jest członkiem Międzynarodowego Biura

Turystyki Społecznej. Myślę, że dzięki zmianom w Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej zwiększą się możliwości wydatków na turystykę społeczną.

Tutaj pani prezes mówiła o zwijaniu się tej działalności. Może warto właśnie zwrócić uwagę na tych, którzy chcą organizować i dla siebie, i dla innych aktywność turystyczną… Chcącemu nie dzieje się krzywda – jeśli ktoś zgadza się być członkiem jakiegoś stowarzyszenia, organizacji pożytku publicznego, która prowadzi również odpłatną działalność pożytku publicznego (pan dyrektor odpowiadając na pytania, mówił o działalności odpłatnej), może podpaść pod przepisy tej ustawy.

W związku z tym, warto skutecznie zawalczyć, żeby to *occasional* było tłumaczone zgodnie z duchem nam bliskim a nie biurokratom europejskim. I wtedy nie trzeba by już interpretacji, czy kilka to jest trzy, cztery, siedem, czy dziewięć, jak ktoś wymyślił, że jeśli jest więcej niż dziewięć, to już podpada się pod ustawę, co jest – oczywiście – bzdurą. Okazjonalny, to jest sporadyczny, od czasu do czasu, jak jest okazja.

W tym kierunku spróbujmy pokierować myślenie, żeby precyzja była większa a nie ,żeby to był taki gumowy przepis, dopuszczający swobodę decydowania: *naruszyłeś ustawę – nie naruszyłeś ustawy*.

Tyle w tej części ode mnie.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan, bardzo proszę.

Członek Warszawskiej Rady Seniorów Jerzy Mądry:

Jerzy Mądry, Warszawska Rada Seniorów.

Proszę państwa, fajna rzecz jest ta aktywizacja seniorów poprzez wycieczki, wizyty w teatrach itd. Ja akurat zaczynam coś nowego, coś innego na terenie naszego miasta. Kiedyś przeczytałem, że aktywny senior to zdrowy senior – i ja, po prostu, wiecie, co robię? Organizuję grupę seniorów, którzy są wolontariuszami w czasie masowych biegów na terenie Warszawy.

Proszę państwa, tu są dwie koleżanki, które były na tym biegu, mogą to potwierdzić, to jest wspaniała rzecz, bo to jest z pięć godzin aktywnego uczestnictwa… znaczy, to jest podawanie napojów, bananów czy wręczanie medali, a ci ludzie są naprawdę zmęczeni, ale są pięknie zadowoleni z tej imprezy. Oczywiście, jakieś gadżety, typu koszulka czy medal dla uczestnika biegu to jest jakaś gratyfikacja za ten wysiłek.

Tu uśmiech do ministerstwa, żeby po prostu rozpropagować tego typu przedsięwzięcie na terenie Polski, bo na razie to robi tylko Warszawa.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z państwa chce zadać pytanie?

Bardzo proszę.

Członek Rady Seniorów Dzielnicy Bemowo Krzysztof Jambor:

Dobry wieczór, pani przewodnicząca.

Panie ministrze, chciałem zgłosić pomysł… reprezentuję Szkołę Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego na Bielanach, pracuję w niej już długo, ale nigdy nie miałem możliwości zobaczyć, żeby np. raz w tygodniu w szkołach były organizowane w bazie sportowej, czyli w salach gimnastycznych, spotkania dla seniorów. Młodzież ma takie możliwości, bo to jest szkoła dla młodych, ale chciałbym, żeby w całym kraju (bo w Warszawie w niektórych szkołach można zorganizować zajęcia dla seniorów) w małych miejscowościach, gdzie jest szkoła, placówka oświatowa, zorganizować w tygodniu jeden dzień dla seniora, żeby starsi mogli przyjść, poruszać się, pograć w piłkę.

Reprezentuję dzielnicę Bemowo, my tam prężnie działamy. Ostatnio jak była Warszawska Olimpiada Seniorów, Bemowo zajęło pierwsze miejsce, m.in. ja zostałem złotym medalistą w pływaniu. Można by też porozmawiać z ministerstwem edukacji, żeby udostępniać sale gimnastyczne osobom starszym. Nauczyciele mieliby jakieś dodatkowe pieniądze, wiadomo, że dużo nie zarabiają, a seniorzy mogliby trenować pod bacznym okiem magistrów czy nawet doktorów wychowania fizycznego.

Dziękuję bardzo.

Moje nazwisko Krzysztof Jambor, Bemowska Rada Seniorów.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Lidia Burzyńska (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Szanowni państwo, z wielką uwagą wysłuchałam informacji zarówno przedstawiciela Ministerstwa Sportu i Turystyki, jak również ministerstwa kultury – i obydwiema rękami podpisuję się pod słowami, które wypowiedzieli moi dwaj poprzednicy. Bardzo się cieszę, będąc posłanką Komisji Polityki Senioralnej, że tak żywo, wartko i ochoczo mieszkańcy dużych aglomeracji, w tym Warszawy, spotykają się i organizują życie dla seniora. W zdrowym ciele zdrowy duch, więc turystyka jest bardzo istotna, człowiek spędza czas na świeżym powietrzu, wychodzi z murów własnego mieszkania, gdzie jest czasami nie z własnej woli, ale nie ma innej osoby, która pomogłaby z niego wyjść.

Jeżeli chodzi o ministerstwo kultury to w bardzo piękny sposób przedstawili państwo, jakie działania, jakie oferty są kierowane do seniorów w wielkich aglomeracjach. Jedynym właściwie znanym zespołem, który występuje w różnych miejscowościach i w powiatowych, i w gminnych, jest zespół „Śląsk”. Zaznaczyli państwo, że minister nie odpowiada bezpośrednio za dostęp do kultury na poziomie lokalnym i regionalnym.

Tak, jest to wyjaśnienie, ale czy mnie, jako członka Komisji, ono uspokaja? Chyba nie. Nasze zadanie, nasza rola jako członków Komisji, i państwa .jako uczestników dzisiejszej debaty, polega na tym, abyśmy się zaopiekowali ta grupą społeczeństwa, abyśmy wyszli z propozycją, z ofertą. Seniorzy są nie tylko w wielkich aglomeracjach, są również w mniejszych miejscowościach (niektórzy świadomie w jesieni życia przenoszą się do nich z wielkich miast).

Oczywiście, senior ma dobrą, nieprzymuszoną wolę, sam wybiera, ale chyba powinien wiedzieć, z czego ma wybierać a nie wszyscy seniorzy mogą korzystać z nośników internetowych. Nieraz trzeba do nich dotrzeć, znaleźć drogę, poinformować ich, z czego mogą korzystać. Ja jestem właśnie takim ambasadorem i rzecznikiem tych ludzi, tych mieszkańców, którzy żyją w małych miejscowościach, więc tutaj jest dużo do w tej kwestii do zrobienia.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł.

Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Krystyna Wróblewska (PiS):

Szanowna pani przewodnicząca, pani poseł, zaproszeni goście, chciałam przyłączyć się do tego, co powiedziała pani poseł Burzyńska, ponieważ aktywność seniorów w dużych miastach jest widoczna (zresztą jest to zauważalne podczas spotkań naszej Komisji). Chciałabym podkreślić, co się dzieje w mniejszych miejscowościach.

Powiem państwu, że w woj. podkarpackim (bo reprezentuję to województwo jako parlamentarzystka) powstaje coraz więcej rad seniorów przy samorządach. I powiem uczciwie, że sama, jeżdżąc i spotykając się z seniorami, zachęcam ich do tego. Kilka rad już powołaliśmy w naszym województwie i powiem państwu (a jestem nawet na inauguracjach tych rad), że oni pomagają wójtowi, burmistrzowi czy staroście właśnie w zarządzaniu lokalną społecznością. I są to naprawdę bardzo aktywni i bardzo profesjonalni ludzie, są to nauczyciele, architekci, lekarze, którzy służą swoją wiedzą i doświadczeniem.

Uważam, że powinniśmy iść właśnie w takim kierunku. Przed chwila nawet pytałam panią przewodniczącą, czy mogę z Sędziszowa przywieźć na posiedzenie naszej Komisji tę nowo powołaną radę seniorów. Oni chcą razem z burmistrzem przyjechać do państwa, żeby podzielić się tym, co robią w swojej miejscowości a robią naprawdę bardzo wiele.

Pan mówił o tym, żeby starsi mieli prawo korzystać z sali gimnastycznej. Uważam, że to jest odpowiedzialność samorządu. Szkoły są samorządowe, trzeba podejść do wójta,

burmistrza, czy do prezydenta – i ustalić pewne zasady działania. Żyjemy dłużej i warto by było, żeby – po prostu – być aktywnym jak najdłużej, bo wtedy to jest dobre i dla państwa, gdyż nie wydajemy tyle pieniędzy na leczenie, a senior zdrowy to jest naprawdę senior, który służy społeczeństwu doświadczeniem i wiedzą. To jest pierwsza rzecz.

Przysłuchiwałam się pani prezes i zgadzam się z panią, że przepisy powinny być jasne i jednoznaczne, w przeciwnym razie jeden ZUS interpretuje tak przepisy, drugi – inaczej. I podobnie jest z urzędami marszałkowskimi. Państwo się denerwują, że mogą np. zostać ukarani.

Myślę, panie dyrektorze, że trzeba postawić sprawę jasno. Uważam, że państwo mogą zorganizować wyjazd i trzydzieści razy, bo nie zarabiacie na tym, ja tak sobie to wyobrażam. Pani prezes jest w Komisji, ale wiele organizacji nie słyszy, co mówi tutaj pan minister i pan dyrektor. Dlatego warto by było, żeby jasno określić, że państwo mogą organizować te wyjazdy i, że żaden urząd marszałkowski nie będzie pociągał za to do odpowiedzialności.

To jest bardzo ważna sprawa, bo turystyka seniorów naprawdę zaczyna być na coraz wyższym poziomie w Polsce. Dlatego trzeba jasno i czytelnie określić te sprawy.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Bardzo proszę, pan, pani i potem pan prezes.

Członek Rady Seniorów Dzielnicy Bemowo Krzysztof Jambor:

Pani poseł, mam świadomość, że sale gimnastyczne zależą, oczywiście, od samorządów, bo władze są samorządne.

Chciałem powiedzieć, że jeśli padnie pomysł z ministerstwa, ktoś z ministerstwa napomknie w telewizji o udostępnianiu szkolnych sal gimnastycznych seniorom a samorządy będą to słyszały, to z większą pewnością czy odwagą pójdą do burmistrza, prezydenta ze swoją petycją, tylko o to mi chodziło. Bo u siebie to organizujemy, nie ma problemu, chodzi mi o małe miasteczka i wioski, gdzie są szkoły, jest baza a seniorzy chętnie by z nich z nich korzystali.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

Przedstawicielka Obywatelskiego Parlamentu Seniorów Renata Ekielska-Rudeńska:

Renata Ekielska-Rudeńska, Obywatelski Parlament Seniorów.

A ja zapytam, czy jest taka możliwość, aby Komisja zaprosiła osobę odpowiedzialną za politykę senioralną w województwach?

Patrząc przez pryzmat trzech województw: świętokrzyskiego, małopolskiego i podkarpackiego, widać, że polityka senioralna opiera się bardziej na hasłach a nie na konkretach. Może więc warto zainspirować te województwa – to jedno.

Po drugie, wydaje mi się (a właściwie jestem przekonana), że przepis, który czytał pan dyrektor a którego temat dotyczy nas, warto podać logiczniej i sensowniej od strony językowej, bez późniejszej konieczności dodatkowych wyjaśnień, na pewno specjaliści od języka polskiego potrafią to precyzyjnie określić.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Jerzy Płókarz, Krajowy Sztab Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej.

Ja do pana dyrektora, bo przyznam szczerze, że – gdy pani prezes przedstawiała problem – gdzieś głęboko w duchu miałem cały czas nadzieję, że odpowiedź będzie taka, jak

zabrzmiała. Ale, panie dyrektorze, wydaje mi się, że problem jest, bo jednak przedstawiciele iluś organizacji, mimo tego wyjaśnieni, mają wątpliwości.

A więc, na pewno, pisemna interpretacja pomoże organizacjom społecznym.

Z interpretacją przepisów a czasem nawet, z radosną twórczością urzędników w terenie, jest naprawdę bardzo, bardzo różnie, a mało jest takich organizacji, które prą do przodu i przebijają głową mury. Trzeba pamiętać, że organizacje społeczne są tworami bardzo delikatnymi, bardzo wrażliwymi. Tak jak mówiła pani prezes, tam są społecznicy. Jeśli któryś dostrzega problem, ma wątpliwości, to mówi: *a po co mam się denerwować, ja tego nie będę robił*. A wydaje mi się, że rolą państwa jest zachęcać.

Mam nadzieję, że interpretacja będzie jasna, rzeczowa i jednoznaczna, w wyniku naszej dzisiejszej dyskusji

Chciałbym zwrócić uwagę, panie dyrektorze, jeszcze na jeden problem. Tutaj pan wspomniał o działalności odpłatnej organizacji pozarządowej. Warto, żeby prawnicy, tworząc przepisy, uwzględnili również i tę sytuację, ponieważ działalność odpłatna znowu nie stanowi działalności zarobkowej. Przepisy o działalności pożytku publicznego, o wolontariacie, regulują jednoznacznie, że przy zachowaniu odpowiednich warunków ta działalność nie jest działalnością zarobkową, nie jest działalnością gospodarczą, jest elementem działalności społecznej.

Oczywiście, środki pozyskane z odpłatnej działalności organizacja musi przeznaczyć na społeczne cele statutowe i jeżeli te warunki są spełnione, nie ma wątpliwości, że to nie jest działalność zarobkowa. Myślę, że byłoby bardzo cenne, gdyby w tej opinii został uwzględniony również ten problem, ten aspekt działalności odpłatnej, żeby nasze organizacje pokazując stosowny przepis rzec urzędnikom, mogły rzec: *proszę z nami grzecznie, bo my tu społecznie*.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Może teraz poproszę o udzielenie odpowiedzi panią naczelnik.

Naczelnik wydziału w Departamencie Własności Intelektualnej i Mediów MKiDN Anna Ceynowa:

Dziękuję bardzo.

Odpowiem od razu na oba pytania skierowane w stronę resortu kultury.

Tak jak przedstawiłam wcześniej, narodowe instytucje kultury, w tym także teatry, galerie, opery i muzea oferują coraz więcej programów skierowanych do seniorów, np. Teatr Narodowy prowadzi projekt „Teatr dla seniora" i każdego miesiąca wybrane spektakle są oferowane seniorom w specjalnych cenach; Opera Nowa w Bydgoszczy proponuje zniżkę od 40 do 50%; Teatr im. Jaracza w Olsztynie prowadzi akcję promocyjną z okazji dni babci i dziadka. Coraz więcej jest takich projektów organizowanych przez Narodowy Instytut Kultury.

Instytucje działające na poziomie lokalnym i regionalnym, które nie są nadzorowane (czy współprowadzone) przez ministra kultury, mogą korzystać z różnego rodzaju wsparcia oferowanego przez resort kultury w formie programów ministra, czyli poprzez dotacje. O dotacje, tak jak przedstawiliśmy w informacji, mogą się ubiegać samorządowe instytucje kultury także z poziomu lokalnego i regionalnego, również organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje i inne tego typu organizacje mogą korzystać z różnych programów ministra, jak np. „Kultura dostępna" czy „Edukacja kulturalna". Jeśli stworzą projekty, w które zaangażują się prywatne teatry czy kina to, z pewnością, mogą się ubiegać o dotacje w ministerstwie kultury w ramach istniejących już instrumentów wsparcia.

Nie mamy przełożenia, oczywiście, na prywatne podmioty, ale one też mogą się ubiegać o dotacje na programy dla seniorów w ramach programów ministra.

Możemy przeanalizować tę sugestię, którą pan wyraził, czyli udzielać wsparcia dla prywatnych teatrów w postaci dotacji, pod warunkiem, że zaoferują specjalne aktywności dla seniorów. Myślę, że jest to pomysł, który trzeba przeanalizować, jak on by się sprawdził w praktyce.

Nie mogę tutaj powiedzieć niczego więcej, ale możemy zbadać tę kwestię i sprawdzić, czy w ramach planowanych programów dotacyjnych takie mechanizmy są możliwe do zaimplementowania.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo, pani naczelnik.

Ja jeszcze, szanowni państwo, chciałam dodać parę słów na podstawie własnego doświadczenia.

Często rozmawiam z różnymi osobami, które prowadzą fundacje czy stowarzyszenia, i one zaznaczają, że jeśli indywidualnie zwracają się do muzeów czy ośrodków kultury i proszą o zwolnienie wycieczki z opłaty, bardzo często słyszą „tak" i osoby starsze wchodzą za symboliczną złotówkę albo gratis.

Warto pamiętać o tym, żeby podczas organizowania jakiegoś pobytu wykazać trochę inicjatywy, sprawdzić, jakie są możliwości i nawet jeśli nie ma żadnych informacji na stronie, to śmiało dopytywać, wystosować pismo, to bardzo często się sprawdza. Seniorzy są bardzo przychylnie traktowani przez konkretne osoby i ośrodki.

Jeszcze pani chce zadać pytanie i pani.

Bardzo proszę.

Przedstawicielka Obywatelskiego Parlamentu Seniorów Renata Ekielska-Rudeńska:

Renata Ekielska-Rudeńska.

Mam pytanie: czy zamiast robić zamknięte imprezy dla seniorów, nie można by systemowo obniżyć ceny biletów dla seniorów?

Zwróćmy uwagę, że normalny bilet do teatru kosztuje 45 zł, a senior płaci 35 zł, co jest dość wysoką ceną, biorąc pod uwagę jeszcze drobny fakt, że nigdy na sali nie ma stu procent osób zainteresowanych danym spektaklem.

Pytanie, czy można by przeznaczyć większe zniżki dla seniorów?

Jeszcze jedno… seniorzy z mniejszych miejscowości mają niewielkie szanse, żeby zorganizować grupę chętnych na wyjazd, często jadą z jedną, dwiema osobami i wtedy nie mają żadnych szans na zniżki, więc spójrzmy realnie, co można zaproponować.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo pani.

Bardzo proszę, jeszcze pani i pan.

Wiceprzewodnicząca Warszawskiej Rady Seniorów Elżbieta Wiśniewska:

Elżbieta Wiśniewska, Warszawska Rada Seniorów.

Szanowna pani przewodnicząca, państwo posłowie, panie ministrze, pierwsze pytanie chcę skierować do przedstawiciela resortu kultury, idzie o zniżki dla seniorów. Obecne przepisy, które znam z autopsji, wymagają, że – aby kupić bilet seniorski – trzeba przy kasie pokazać legitymację ZUS. Dowód nie wystarczy, musi być legitymacja ZUS, inaczej nie kupisz ulgowego biletu do teatru.

Proszę mi powiedzieć, jak to jest: czy jest ten wymóg przy zakupie biletu?

Czego doświadczyliśmy w ostatnim czasie my, z Wilanowa? Byliśmy na wycieczce w Gdyni, w teatrze muzycznym. Wycieczka grupowa z UTW (jestem też słuchaczką uniwersytetu wilanowskiego). Wchodzimy do teatru i żądają od wszystkich udokumentowania, że jesteśmy seniorami – i przedłożenia legitymacji ZUS. Osoby, które jej nie miały – dowód nie wystarczył, legitymacja UTW nie wystarczyła – musiały dopłacić do pełnej kwoty.

Moje pytanie (przepraszam, nie znam przepisu, który definiuje, jak senior musi udokumentować, że jest seniorem) – czy nie należałoby rozważyć, żeby systemowo nie było tego wymogu? Jest to upokarzające. A nawet. gdyby ktoś nie udokumentował swojego wieku i skorzysta z ulgi, to zrobi tak może dziesiąta część społeczeństwa i straty nie będą wysokie.

Chciałabym zainteresować państwa tą kwestią.

Druga sprawa – chcę pani poseł bardzo podziękować za podjęcie tematu rad seniorów. Istotnie rady seniorów są stosunkowo nową strukturą reprezentującą seniorów i z założenia skupiają wszystkie środowiska, czyli UTW, kluby seniora, organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów. Rady są takim naturalnym rzecznikiem środowiska seniorów.

Zgadzam się, pani poseł, że rzeczywiście w RS podchodzimy z dużym entuzjazmem i z dużą wiarą, że możemy coś zrobić na rzecz środowiska. Zgadzam się też, że jeżeli jest porozumienie, istotnie możemy pomagać w zarządzaniu władzom lokalnym. Ale problem polega na tym, że idea jest piękna a pospolitość skrzeczy. Jesteśmy wciąż młodą strukturą i musi być czas na dopracowywanie. Rady są tak logistycznie umiejscowione, że *de facto* nie ma funduszy przeznaczonych na finansowanie RS, możemy tylko o to prosić. Jeśli np. burmistrz, prezydent wyraża chęć współpracy z RS, pozwoli, żeby coś wydrukować, zgodzi się na korzystanie z Internetu, zezwoli być może na dofinansowanie jakichś imprez. Ale jeżeli nie chce, to my nie mamy żadnej mocy. Środowisko rad seniorów już lobbuje w tym kierunku.

Jeszcze jedna kwestia, która (z tego, co wiem) była już poruszana na posiedzeniu szanownej Komisji – chodzi o to, żeby członkowie RS byli ubezpieczeni na czas wykonywania funkcji społecznych i, żeby powstały odpowiednie uregulowania prawne. Obecnie nie ma możliwości finansowania naszych wyjazdów, nazwijmy to – służbowych. Bardzo dużo się dzieje na rzecz seniorów i aktywność seniorów w realny sposób może wiele wnieść do polityki lokalnej i centralnej, ale – jeżeli chcemy uczestniczyć w konferencjach poza Warszawą czy seniorzy spoza Warszawy – to musimy pokrywać wydatki z własnej kieszeni.

Wnioskowałabym, zachęcała szanownych posłów, żeby się nad tym tematem pochylili.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Chciałam powiedzieć, że pochylamy się nad problemami, z jakimi borykają się gminne rady seniorów. Wiemy, że jest ich bardzo mało, bo około 400 na 2500 gmin. Pani dość jednoznacznie powiedziała, dlaczego one nie powstają.

Oczywiście, wiemy również, że jest duża niechęć samorządów, które nie do końca chcą, żeby były ciała opiniotwórcze, doradcze, które mają im cokolwiek doradzać, ale myślę, że największym problemem gminnych rad seniorów są właśnie finanse. Razem z koleżanką siedzimy już nad takim projektem i chcemy stworzyć dla gminnych rad seniorów coś podobnego do ustawy, która mówi o kołach gospodyń wiejskich. Więc nie tylko myślimy, ale pracujemy już nad tym. Mamy nadzieję, że w niedługim czasie będziemy mogli przedstawić projekt i będziemy go mogli realizować.

Wiem, że to jest bardzo ważne dla osób starszych.

Bardzo proszę, jeszcze pani prezes.

Przewodnicząca PZERiI Elżbieta Ostrowska:

Ja już bardzo krótko.

Chciałabym bardzo serdecznie podziękować pani przewodniczącej – myślę, że nie tylko w imieniu mojej organizacji, ale wszystkich zainteresowanych organizacją turystyki dla osób starszych – za wniesienie tego ważnego tematu pod obrady Komisji. Chciałabym paniom posłankom bardzo serdecznie podziękować za duże zrozumienie, które panie wykazują dla tego zagadnienia.

Mam nadzieję, że pisemna interpretacja Ministra Sportu i Turystyki pozwoli nam w dalszym ciągu działać na rzecz seniorów i aktywizować ich poprzez turystykę.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję, pani prezes. Proszę, jeszcze pan i poprosimy o udzielenie odpowiedzi.

Pełnomocnik ZG PTTK do Spraw Dostępności, wiceprzewodniczący Rady Turystyki ZG PTTK Benedykt Wojcieszak:

Benedykt Wojcieszak, PTTK.

Chciałbym zwrócić uwagę państwa na program Dostępność Plus, który jest zapisany w działaniu 25. Kultura bez barier i w dziale 26. Sport, Turystyka i Rekreacja bez barier. To są konkretne wskazania, jakie działania powinny być podjęte i ja je zacytuję, one są bardzo krótkie. Odnośnie do kultury: „Wsparcie udziału osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w wydarzeniach kulturalnych i rekreacyjnych, w tym szczególnie w obiektach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami". I aż się prosi, żeby resort kultury przygotował odpowiedni program, który zrealizuje to wskazanie, co uchwalono na posiedzeniu Rady Ministrów 17 lipca tego roku.

Odnośnie do turystyki – jest zapis, który wymagał przełamania oporu, powiem to wprost – Ministerstwa Sportu i Turystyki, i dopiero na poziomie Rady Ministrów został on wprowadzony a brzmi następująco: „Animacja i promocja kultury fizycznej i turystyki aktywnej osób z niepełnosprawnościami".

Duża część osób starszych ma naturalne już funkcjonalne niepełnosprawności. I tutaj rodzi się takie pytanie: czy pan minister, pan dyrektor, mogliby zadeklarować, jakich programów i kiedy – na wzór programów dotyczących sportu, w których już ogłoszono konkursy a na temat turystyki nie ma ani jednego konkursu na działania w sferze turystyki i krajoznawstwa – możemy się spodziewać w ramach tych pieniędzy, o których dyskutowaliśmy dwie godziny temu i wydaje się, że wszystko jest na dobrej drodze, żeby te pieniądze na turystykę społeczną się znalazły?

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Poproszę panią naczelnik, potem pana ministra o udzielenie odpowiedzi.

Naczelnik wydziału w Departamencie Własności Intelektualnej i Mediów MKiDN Anna Ceynowa:

Dziękuję bardzo.

Odpowiadając na pytanie dotyczące zniżek i dokumentów uprawniających do zniżek – zniżki do muzeów są zapisane w ustawie. Dokumentami, które uprawniają do otrzymania zniżek są m.in. legitymacja emeryta lub rencisty lub dokument potwierdzający wiek. Jeśli idzie o inne instytucje kultury, to ustawowo nie jest sprecyzowane. Pani wspomniała o teatrze, który nie jest narodową instytucją kultury, więc musielibyśmy zweryfikować, czy te wymogi są ujednolicone wśród teatrów i instytucji kultury oferujących zniżki w instytucjach narodowych lub współprowadzonych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Programy skierowane dla seniorów… minister oferuje ponad trzydzieści różnych programów dotacyjnych, są one podzielone według dziedzin i rodzajów aktywności a nie według grup docelowych, do których te działania są adresowane. Oznacza to, że wszystkie programy wsparcia, czy to wspomniany program Dostępność Plus, czy Edukacja Kulturalna, czy programy dedykowane poszczególnym dziedzinom sztuki, jak sztuki wizualne, muzyka, teatr, taniec, wszystkie one są adresowane i do seniorów, i do innych grup docelowych. Uprawnionymi wnioskodawcami są, jak już wcześniej wspomniałam, m.in. organizacje pozarządowe, samorządowe instytucje kultury, w zależności od programu również uczelnie czy instytucje współprowadzone, czasami są to też podmioty gospodarcze, czy prowadzące działalność gospodarczą.

Ta lista podmiotów jest uzależniona od rodzaju programu. Wszystkie te programy są w równym stopniu skierowane do różnych grup wiekowych, jeśli więc jakiś program jest skierowany do seniorów, może on być dofinansowywany z tych programów. Myślę, że kierowanie czy ustanowienie programu adresowanego tylko do seniorów byłoby zawężeniem całej oferty wsparcia, która jest dostępna. Możliwości są o wiele szersze, jeśli uwzględnia się seniorów we wszystkich instrumentach a jest ich naprawdę dużo i są bardzo różnorodne, więc myślę, że jest to o wiele korzystniejsze rozwiązanie.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu MSiT Jan Widera:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, misją MSiT jest dbanie o aktywne i zdrowe społeczeństwo, dlatego przedstawiamy warunki i ofertę dla ogółu społeczeństwa, w tym również dla seniorów, skupiamy się przede wszystkim na tworzeniu infrastruktury sportowej, z której mogą i korzystają seniorzy.

Ostatnim naszym programem, który – powiedziałbym, doskonale trafia w bardzo słaby punkt aktywności fizycznej naszego społeczeństwa, a szczególnie osób starszych, są otwarte centra aktywności fizycznej, które mają stworzyć warunki, by osoby starsze mogły w tych obiektach (oczywiście, podczas wiosny, lata i jesieni, bo nie zimą) uczestniczyć w różnego rodzaju ćwiczeniach, wykorzystywać różne przyrządy i bardziej się aktywizować. Mamy programy, szczególnie dotyczące UTW, z których korzysta kilkanaście tysięcy seniorów w całej Polsce, ale oczywiście to muszą być stowarzyszenia, które mają zorganizowane struktury.

To jest bardzo ważne dla klubów seniora, dla gminnych rad seniorów i innych stowarzyszeń – muszą się zorganizować, bo innej możliwości nie ma, i iść do rady czy dyrektora szkoły i poprosić, żeby mogli korzystać z sali gimnastycznej, ćwiczyć w niej i być aktywnymi.

Prowadzimy również badania dotyczące aktywności fizycznej seniorów, jak również aktywności turystycznej.

Pozwolą państwo, że przedstawię króciutko ich wyniki. Rekomendowane dla celów zdrowotnych parametry aktywności fizycznej dla dorosłych Polaków powstały na podstawie raportów międzynarodowych organizacji związanych z ochroną zdrowia oraz wyników badań epidemiologicznych ukierunkowanych na wyznaczenie optymalnych parametrów wysiłku fizycznego, pozwalającego na uzyskanie korzyści zdrowotnych. Dzisiaj te rekomendacje wyglądają w ten sposób, że tlenowe wysiłki seniorów powinny trwać minimum 150 minut tygodniowo a maksimum – 300 minut tygodniowo.

Jeśli chodzi o aktywność turystyczną to, w tym roku, otrzymaliśmy wyniki, które wskazują, że prawie 40% badanych w ostatnim roku nie odbyło żadnej podróży. Brak potrzeby lub chęci wyjazdu to najczęściej wymieniana obok złego stanu zdrowia przyczyna nieuczestniczenia w turystyce. Kolejna to brak środków. Wyjazdy krajowe są ukierunkowane, przede wszystkim, na wypoczynek i rekreację – 54% oraz odwiedzanie krewnych lub znajomych – 31%. Osoby starsze raczej preferują samodzielną organizację wyjazdów krajowych – 79% a podróże zagraniczne, równie często organizowane samodzielnie, jak i przez biuro turystyczne – 42%. Osoby starsze chętnie odwiedzają znane im już miejsca w Polsce, czyli wolą jeździć do starych, sprawdzonych miejsc, nie do nowych. Dofinansowanie do turystyki otrzymało 6% badanych, głównie z Narodowego Funduszu Zdrowia (sanatoria, miejsca pracy, wczasy pod gruszą), tych programów troszeczkę jest.

Oczywiście, zdajemy sobie sprawę, że tu jest ogrom potrzeb. Poruszamy się w określonym budżecie finansowym, nie jesteśmy w stanie w stu procentach wszystkiego zapewnić. Ale jeszcze raz proszę, żeby być aktywnym, żeby szukać informacji u źródła, bo gdyby wcześniej ta informacja dotarła do ministerstwa sportu, od razu byśmy odpowiedzieli i stworzyli pewną formę dokumentu, który by mówiła, w jaki sposób mają funkcjonować kluby seniora czy inne organizacje.

Może jeszcze pan dyrektor uzupełni moją wypowiedź.

Dziękuję.

Zastępca dyrektora Departamentu Turystyki MSiT Dominik Borek:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o kwestie, które zostały poruszone w kontekście ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Sprawa odpłatności – pełna zgoda, w zakresie odpłatnej działalności pożytku publicznego jest ona traktowana jako niezarobkowa. Zwracam jednak państwu uwagę, że regulacja mówiąca o przedsiębiorcy ma znacznie szerszy zakres, bo mówi o działalności odpłatnej, więc nie tylko działalności odpłatnej pożytku publicznego. Czyli odpłatna działalność pożytku publicznego jest to działalność niezarobkowa i jako jeden z elementów w zakresie wyłączeń jest do zastosowania w tych trzech elementach.

Interpretacja przez urzędy marszałkowskie… każda sytuacja, szanowni państwo, jest indywidualna, więc też nie możemy tak generalizować, to są konkretne przykłady, konkretne przypadki, konkretne zdarzenia i urzędy dokonują interpretacji w zależności od nich. Tak jak wskazałem, pewne generalia są jasne, ale liczą się też pewne niuanse, które mogą mieć tutaj znaczenie.

Wyjazdy krajowe… zwracam państwa uwagę, że jeżeli nawet by się okazało, że jakiś podmiot wchodzi w zakres ustawy, to są preferencyjne rozwiązania, bo jest turystyczny fundusz gwarancyjny w wysokości zero złotych, jeśli chodzi o imprezy krajowe, i turystyczny rachunek powierniczy, czyli stosunkowo tania forma zabezpieczenia w pierwszym filarze.

Co do programów społecznych w zakresie turystyki senioralnej, które prowadzi i dofinansowuje MSiT, to dysponujemy kwotą 2,5 mln zł na dofinansowanie zadań publicznych z zakresu turystyki. To jest cykliczny, coroczny program dofinansowania i tak jak napisaliśmy w materiale, wspieraliśmy również turystykę seniorów.

Odnosząc się do prac, które są obecnie prowadzone w związku ze zmianą ustawy hazardowej i Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej to, dopóki ta ustawa nie wejdzie w życie, nie jesteśmy w stanie odnieść się do tej kwestii, proces legislacyjny trwa cały czas.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo.

Już ostatnie dwa pytania i poproszę o udzielenie odpowiedzi – bardzo proszę.

Przedstawicielka Obywatelskiego Parlamentu Seniorów Renata Ekielska-Rudeńska:

Chciałabym się tylko dopytać pana ministra, jak możemy widzieć sprawę aktywności w salach szkolnych. Próbowałam ustalić z panią dyrektor szkoły, które ma świetnie wyposażoną salę sportową. Pani dyrektor stwierdziła, że musi mieć człowieka, który będzie otwierał i zamykał, że płaci mu ubezpieczenie po godzinach i płaci za prąd, w związku z tym nie może mieć większych wydatków niż te z góry ustalone. My jesteśmy aktywni, chcemy ćwiczyć, ale sala zamknięta na cztery spusty. Niestety, nasza aktywność nie wystarczy.

Jak pan minister by to widział, z kim ustalić konkrety?

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Momencik, panie ministrze… jeszcze jedno, ostatnie pytanie i wtedy poproszę pana o odpowiedź.

Członek Rady Seniorów Dzielnicy Bemowo Krzysztof Jambor:

Krzysztof Jambor, jeszcze raz.

Panie ministrze, w tej samej kwestii – od 20 lat prowadzę na Bemowie turniej piłki siatkowej i nie było z tym problemu. Zmienił się dyrektor, który jest z wykształcenia muzykiem, on już nie lubi sportu, tylko woli organizować muzyczne imprezy i dlatego nasz 20-letni turniej przestał istnieć.

O co chodzi? Chodzi o to, żeby była, jak powiedziałem na początku, jakaś informacja z góry, z ministerstwa, żeby się ukazała w telewizji i, żeby było wiadomo, że takie rzeczy mogą być organizowane, wtedy byłoby nam łatwiej. Zyskaliby też na tym nauczyciele. Oni nie zarabiają dużo (wiem to z autopsji) i z chęcią raz czy dwa razy w tygodniu by pracowali po południu dla seniorów, ale to wszystko trzeba jakoś zgrać. Ja mogę iść do dyrektora i powiedzieć, ale on nie jest tym zainteresowany.

Powinien powstać jakiś program.

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję.

Panie ministrze… jeszcze pani poseł chyba chce zadać pytanie?

Bardzo proszę.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Przepraszam za spóźnienie, ale przyjmowaliśmy w Komisji ustawę i nie słyszałam wszystkich głosów.

Chcę się odnieść do dwóch wypowiedzi – to są zadania samorządów, naprawdę musimy motywować do działania samorząd a obiekty szkolne należą do wójtów, prezydentów, burmistrzów miast.

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

W zasadzie odpowiedź już została udzielona – faktycznie, samorządy mają obowiązek prowadzić politykę społeczną wobec osób starszych. I osoby starsze powinny chodzić, pisać, właśnie zakładać gminne rady seniorów, wtedy będą miały większą siłę przebicia.

Oczywiście, są samorządy, które znamy i które działają bardzo dobrze, wspierają seniorów w każdym działaniu, ale wiemy też, jaką bolączką są niektóre samorządy, gdzie jest zero inicjatywy, zero przychylności wobec osób starszych.

Jeszcze na zakończenie pani poseł.

Poseł Krystyna Wróblewska (PiS):

Szanowni państwo, tak jak powiedziała pani poseł – wszystko zależy, tak naprawdę, od samorządu, przecież nie będzie dyktował pan minister (zresztą nie ma takiego prawa), żeby dyrektor otwierał salę gimnastyczną.

Sądzę, że to wszystko, tak jak tutaj pan powiedział, zależy od dyrektora – jeden dyrektor wyrazi zgodę, drugi – nie. Zachęcam jeszcze raz państwa, również tych, którzy są słuchaczami UTW, żeby zakładać przy samorządach rady seniorów. Wtedy będą mieli państwo głos i ten głos będzie słyszany. Zobaczycie, że przy waszej aktywności sala gimnastyczna zostanie otwarta.

Tylko od was zależy to, jak aktywny będzie wójt, burmistrz czy starosta. Jeśli będziecie siłą, będziecie mieli głos doradczy, to będą słuchać tego głosu.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo wszystkim naszym gościom, ministrom, pani naczelnik, naszym ekspertom, posłom, paniom i panom posłom.

Stwierdzam, że Komisja przyjęła informacje do wiadomości.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Zamykam dyskusję i posiedzenie Komisji.

Dziękuję bardzo.